

s pohojo. Pri molznicah dobimo več mleka, ako jih krmino s tečno zeleno krmo v hlevu in spuščamo po dve uri dnevno na dirkališče.

V Vinogradu. V slučaju nevarnosti pomladanske slane kurimo v vinogradu s tvarinami, ki povzročajo mnogo težkega dima. Proti pomladanskemu mrazu je trta najboljčutljivejša takrat, ko so popki toliko pogosti, da so vidni trtni listki in nastavek. Beli popkov mah varuje bele notranje dele pred pozebo. Ko so mladice postale 10 do 15 cm dolge, jih je treba poškopiti prvič proti peronospori z 1 odstotno raztopino modre galice in ob lepem vremenu. V istem času žveplamo trto proti plesnobi ali oidiumu. Pri žveplanju je paziti na to, da ne nasipljemo žveplene prahu na listje in mladice, temveč ga razpuhamo v prav fino meglo, ki se vsede na trtne dele in od pripekajočega solca prime. Pokončujemo grozdnega sukača in trtnega zavijača.

V sadonosniku. Pri novonasajenih drevesih je napraviti drevesne gredice, ki imajo nalogo, dovajati dežnico, katere vsajeno drevesce v prvem času mnogo potrebuje. Drevesna gredica pa omogoča tudi pristop zraka do korenin, kar pospešuje rast drevja. Gredico je držati prosto plevela in trave, da drevesu ne odtegujemo po nepotrebnem hranilnih snovi in potrebne vlage. Velika napaka, katero opazujemo prepogostokrat pri nevezjih sadjerejčih torej je, potročati drevesne gredice s plevami ali senenim zdrobom. Pokončujemo gosenice od glogovega belina prstenčarja, zlatoritke i. dr., ki se pojavljajo sedaj na sadnem drevju. Enako je posvečati pažno na jabolčnega cvetodera in pozneje jabolčnega zavijača, katera škodljivca prištevamo med največje škodljivce sadnjega drevja.

Na polju in travnikih. Dopršujemo sejanje krompirja. Sejmo koruzo in sadimo fižol, buče in drugo jarino in okopavine, ako tega nismo storili že v prejšnjem mesecu. Ozimino plejemo, predno se prikaže klasje. Ko je vzrasel krompir in koruza približno 1 dm visoko in se je napravila prstena skorja, tedaj je napočil čas za okopavanje. Okopavanje ima namen doseči uničenje plevela in pristop zraka v zemljo. V suši okopavamo tudi zategadelj, da varujemo zemljo pred prevelikim izsušenjem. Po zakonu o zemeljski lasovitosti (kapilariteti) izhlapeva zemlja namreč največ vlage tedaj, če so njene zgornje plasti enako goste ali kompaktne, kakor spodnje. Zgornje rahle plasti na plitvo okopanih tleh pokrivajo spodnje ter jih varujejo pred izsušenjem. Zatorej velja pravilo, da je motika polovica dežja v suši. Koncem mesca maja začnemo kositi deteljo. Sušimo jo kolikor mogoče počasi, najbolje na kozolcih ali na ostrvih, da listi ne odpadejo.

Na vrtu. Sadimo fižol, kumare, melone, paradiz, papriko, kolerabo in drugo zelenjavo. Sejemo salato v več presledkih, da imamo v vsakem času poleti dovolj užitne salate na razpolago.

V kleti. Pretočimo mlada vina v drugič, predno nastopi poletna vročina. V vročem poletnem času ni dobro pretakati vina, sicer izgubi preveč alkohola in dišečin in s tem na svoji kvaliteti. Praznih sodov ne postavljajmo na solnce, da ne zadobe cika in se ne pokvarijo.

V čebelnjaku. Vsak čebelar mora voditi zapisnik, v katerega zapisuje vse važne dogodke in spremembe posameznih panjev. Če imajo čebele potrebo vode, se jih napaja ob slabem vremenu in panju z gobo in v koritih s tem, da se nalije voda v kak sat. Sicer pa je potrebno primerno napajališče v bližini čebelnjaka. Zaradi žubnje družine, kajti čebelar se mora nadejati ob lepi paši le tedaj obilnega donosa, če so družine krepke. Pri združevanju dveh panjev je treba uničiti slabšo matico in pustiti močnejšo, kar se spozna po množini in pravilnosti zalege. Vzgojevanje matic je eno najvažnejših opravil v pomladi, ker je usoda vsake družine odvisna od dobre matice.

Pastirček v maju pase že veselo,
Žalost v temo se povsod zagrinja;
Cvetje belo, višnjevo, rumeno,
Sirom rajski vonj svoj razpošilja.

Gospodarstvo.

KMETSKE PRITOŽBE PROTI NESMISELNEM IZVOZU.

Od odličnega kmetskega živinorejca smo dobili naslednji dopis:

Zadnja leta je bilo izvanredno malo sena. Radi tega se je število goveje živine zmanjšalo splošno gotovo za 50%. Iz lastne izkušnje vem, da smo odprodali vso govejo živino, za katero nismo imeli dovolj krme. Za ta slučaj je bil izvoz dober. A letos bo, kakor kaže, zelo mnogo sena. Živine pa je malo. Izvoznikarji, povečini židje, pokupijo na sejmih in na selih vso živino, ki jo kdo ponudi na prodaj. Pitane živine ni dobiti. Prodaja se samo plemena živina, povečini mlada. In vse gre čez mejo. Izvoznikarji zaslužijo ogromne svote. Saj sem, sam slišal, ko se je tak krvosel hvalil, da zasluži pri 1 kg žive teže po 20 do 30 K!

Dasiravno je za živinorejca dobro, ako se živina lahko proda in za dobro ceno, vendar je sedaj večina živinorejcev proti nadaljnemu izvozu plemene živine. Vzroki so naslednji:

1. Ako potrebujem plemeno živino (bika, teličko, kravo, mlade vole), je na sejmju ne morem kupiti, ker izvoznikar-vezičnik plača vsako ceno. Nam kmetom in bajtarjem ali viničarjem onemogoči nakup plemenskega živinčeta.

2. Na tem ne trpi samo posameznik, ampak celo narodno gospodarstvo, ker se število živine ne more pomnožiti na potrebno višino. In najboljše pleme gre čez mejo v klavnice, pri nas pa bomo prihodnja leta imeli same buše, mršavo, drobno živino.

3. Če bo šlo tako naprej, bo zmanjkalo vprežnih volov. Pri nas je bil običaj ta, da ko sem težke, stare, za delo nesposobne vole prodal mesarju, sem šel na sejm ali pa «hauzirat» (od hiše do hiše) iskat mlajših volov. Sedaj jih ne dobiš skoro za nobeno ceno. Tega je kriv sedanji pretirani izvoz.

Izražam torej željo kmetskih živinorejcev, naj se izvoz goveje živine tako dolgo ustavi, dokler ne bo število živine prišlo na staro višino. Država pa naj malo bolj gleda na gojo plemene živine. Skoro nikjer ni več dobrega plemenskega bika.

Zelim, da bi se o tem vprašanju izjavili še drugi kmetski tovariši. Več glav več misli.

J. S., kmet iz Slov. goric.

Opomba uredništva: Tudi uredništvo želi, da bi živinorejci-kmetovalci sami izrazili svoje mnenje o vprašanju izvoza plemenske živine. List bo bolj zanimiv in tudi podučen, če bodo kmetje in strokovnjaki povedali svoje mnenje.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 27. aprila 1923 se je pripeljalo 322 svinj, 5 koz in 3 ovce, cene so bile: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 700—1000, 7 do 8 tednov 1200—1400, 3 do 4 mesece stari 2000—2400, 5 do 7 mes. 3400—4500, 8 do 10 mes. 4800—5500, 1 leto stari 6000 kron. 1 kg mrtve teže 110—115 kron. 1 koza komad 600—700 kron.

Sv. Peter pri Mariboru (čebelarški shod). Dne 13. maja bo imel pri nas g. Jurančič podučno predavanje o čebelarstvu. Vsi domači kakor sosedni čebelarji iz Hoč, Sv. Barbare, Sv. Marjete in Maribora so vabljeni.

«Cugi» se priporočajo saditi. Seme od domačih cugov, to je izvleček za vino (Heber) se dobi proti naprej vposlanih 3 din., ena porcija od K. Ferlež, Žalec 100, Slovenija. Ker so sedaj stekleni izvlečki jako dragi, se to sajenje priporoča.

Iz zagrebškega žitnega trga. Ako pogledamo na žitno trgovino preteklega tedna, vidimo bolj prijazno sliko, ker se je trgovina vršila v primernih mejah. Kupovala se je dosti moka in koruza, toda cene niso poskočile. Za izvoz se je kupovala samo koruza, pa bolj v mali količini. Dasi denarna kriza še dalje traja, vendar se je ni občutilo na žitnem trgu. Pšenico so kupovali posebno mlino, katerim je vsled prevelikih naročil stara zaloga pošla. Cene so se gibale med 450 do 460 din. za 100 kg postavljeno na postajo v Bački. Slavonska pšenica, dasi je slabše kakovosti, je bila dražja. Rž se je zalo malo kupovala in to po 375 do 380 dinarjev za 100 kg. Za oves ni bilo zanimanja; vendar je računati na zvišanje cen ovsu, ker se znižana carina na izvoz. Ponujali so ga po 295—300 din. za 100 kg postavljeno na postajo. Koruza se je živahno prodajala in sicer bačka po 265—270 din., slavonska pa po 275—280 din za 100 kg. Ječnem so kupovale samo pivovarne po 325—350 dinarjev 100 kg. — Moka: Zanimanje je vladalo samo za bele vrste. Nularica se je plačevala po 7—7.10 dinarjev kg. — Otrubi so znatno poskočili v ceni, ker je carina pri izvoru znižana na 15 din. Plačevali so se po 160—180 dinarjev za 100 kg skupaj z vrečami. V celoti se opaža pri vseh vrstah počasno dviganje cen, ki pa se bo kmalu ostavilo, ker je povpraševanje zelo slabo.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 95—96 din., francoski frank stane 6.57 do 6.62 dinarjev. Za 100 avstrijskih kron je plačati 0.1365 do 0.1375, za 100 čehoslovaških kron 289 do 291, za 100 nemških mark 0.33 do 0.33 in pol in za 100 laških lir 479 do 481 dinarjev. V Curihu znaša vrednost dinarja 5.69 cent. (1 centim je 1 para). Od zadnjega poročila je vrednost dinarja za 9 in pol točk poskočila.

Ptujski Hutter gre v zapor! 28. Aprila t. l. je bil obsojen znani snopsar in industrijec alkoholnih pičak F. Hutter iz Ptujja radi prestopka zakona o živilih na dva dni zapore in 16 tisoč kron globe oziroma na nadaljnih 80 dni zapore. Hutter je lansko jesen prodal dvema mariborskima vinskima trgovcema iz svojega vinograda na Plavcu vino glede katerega je ljubljanski kemični zavod izjavil, da je sumljivo, mariborski kmetijski kemični zavod ter dva izvedenca v vinarški stroki (vinarški ravnatelj Puklavec in višji kletarski nadzornik Zabavnik) pa so spoznali kot vino prodano tekočino za vinovito pičajo, to je, da je bila vinu primešana jabolčnica. Obravnava je bila zelo zanimiva ter je trajala skoraj nepretrgano 6 ur. Pravdni zastopnik Hutterja je bil odvetnik dr. Gosak iz Ptujja, ki je poskušal z vsemi sredstvi, da za vsako ceno reši obtoženco. Doprinasel je celo razna spričevala od raznih nemškutarjev, in Hutterjevih vinskih bratcev, ki so pripoznali to mešanico za najboljšo namizno vino. Huter je znan še od Ornigove Štajerčeve dobe po vsem Dravskem polju — Halozah, Slov. goricah in sploh po celi Sloveniji kot najbolj zagrizen nemškutar, ki je od samih slovenskih grošev postal velik bogataš. Pri celi obravnavi se je zagovarjal Hutter nemški, ter je celo v predzadnji obravnavi sodniku v osornem tonu izjavil: «Ich verstehe nichts slowenische». Da bi imel pri oblastvih še več upliva, je dal svojo snopsarijo takoj po preobratu prekrstiti v «Prva Jugoslovska alkoholna industrijska družba poprej Simon Hutter sin». Res lepa jugoslovska družba, ki se sramuje slovenskega jezika.

NASE PRIREDITVE.

Sv. Lovrene v Slov. gor. Naša Dekliška zveza priredi na Križevu dne 10. maja lepo igro «Dve materic». Na sporedu je tudi petje in šaljivi govor. Domačini in sosedje ste uljudno vabljeni.

Sv. Jurij v Slov. gor. V nedeljo priredi bralno društvo «Edinost» tukaj «Miklovo Zala», krasno ljudsko igro iz turških časov v osmih slikah. Krasne narodne noše, sijajne turške obleke, oder ves prenovljen! Začetek točno ob treh popoldne.

Sv. Lenart v Slov. gor. Ker je gospa Arnuševa nevar-

no obolela, za to se preloži igra «Miklova Zala» na poznejši čas. Pa tedaj na svidenje.

Skupina Strokovne zveze viničarjev in kmet. delavcev pri Sv. Miklavžu obhaja v nedeljo, dne 6. maja delavski praznik v proslavo 1. maja. Zjutraj ob 6. uri bo slovesna sv. maša za umrle viničarje v društveni dvorani. Popoldne po večernicah gledališka predstava «Repoštev». Carobna burka v petih dejanjih. Vstopnina: Sedeži 5 n 4 din. Stojišča 2 din. Za šolsko deco 1 din. Vse prijatele poštenega razvedrila uljudno vabimo. Vsak delavec mora ta praznik slovesno in pošteno proslaviti. Bog živi! Načelstvo Strokovne zveze vin. kmet. delavcev.

V libijski puščavi.

Roman.

Angleški spisal A. Conan Doyle.

(Dalje).

«Da, zares —. Misliha sem na tisto tempeljno steno in na slike, ki smo jih gledali —. Ali se še spominjate tistih ujetnikov —? Vlačili so jih pred kralja in jim sekali roke —. Kako pobite in nesrečne obraze so imeli sredi divjih vojščakov —! Kedo bi si bil mislil, — mislil, da bo čez tri ure ista, prav ista usoda zadela nas —? In gospod Headingly —!»

Obrnila se je v stran in je zajokala.

«Nikar ne tuguj in ne obupuj, ljuba moja!» jo je mirila teta. «Ali nisi šele pred kratkim tako lepo povedala, da smo vsi v Božjih rokah in da nas Bog gotovo ne bo hotel storiti nesrečne —! Kam pa mislite, da potujemo, gospod Stephens?»

Rdeče vezani Baedeker je še vedno gledal Stephensu iz čepa. Dervišem se knjiga ni zdela vredna, da bi mu jo bili vzeli.

Pogledal je vanjo.

«Če mi ga pustijo,» je pravil, «si bom poiskal iz njega nekatere izvlečke VZ — hočem reči, se je popravil, ko je zapazil otožni smehljaj na Sadijinem licu, — nekatere podatke o tej pokrajini. Da bi se le kje ustavili! — O deželni tule imam vsaj temeljne pojme, sem si onidan na parniku dobro pogledal zemljevid. Nil teče od juga na sever, mi torej potujemo proti zapadu. Mislim, da se bojijo egiptovskih čet in da so za to pustili reko in dolino. Tod nekje pelje karavanska cesta, se spominjam, vzporedno z Nilom, kakih sedemdeset milj* zapadno od reke. Ako ostanemo v zapadni smeri, računam, da pridemo v enem dnevu do ceste. Naravno je, da se take karavanske ceste drže studencev, ki se, dasi poredko, vendarle nahajajo tu in tam po puščavi. Tudi tale cesta gre mimo nekaterih studencev, kakor sem opazil na zemljevidu. Dobili bomo torej vode in tudi počitka in sence. Kajte kjer so studenci, tam je tudi zelenje, so palmovi gaji, oaze, in v oazah ležejo ljudje in živali hote ali nehote k počitku. Upajmo torej, da bo kmalu boljše! Cesta se začne v Assiutu ob Nilu in pelje v deželo dervišev, tako da —.»

Presunljiv krik je pretrgal njegovo pripovedovanje in cela ploha nerazumljivih besed se je ulila za njim, besed brez pomena in brez zmisla, jeznih in zapovedujočih, in v neprestanem ponavljanju so se usipale na ušesa iznenadenim potnikom.

Vsi so se ozrli za vzrokom nepričakovanega izbruha.

Nekoliko zadaj za drugimi je jezdil gospod Stuart, protestantovski pridigar. Rdeče lise na njegovem obrazu so se poglabile v škrlatno rdečico, njegove oči so bile prazne in nenaravno so se bleščale in kregal se je, neprestano kregal, kregal —.

Ubožcu se je zmešalo —.

Kako usmiljena je mati narava! Ne dopusti, da bi njeni otroci prehudo ne trpeli. «To je preveč, reče, «tale ranjena noga, tele razpokane ustnice, tale zbegani, trpinčeni duh. Počivaj nekoliko uboga duša, da se ti rane na telesu zacelijo, da bo tvoje telo spet porabno stanovanje —!»

In z usmiljeno roko zagrne duši njene ranjene, boleče čute z nezavestjo in jo odpelje v mračno kraljestvo domišljije —. In trpinčena duša ne čuti več bolečin, ne vidi več, ne sliši več, odmaknjena je iz trdih, krutih odnošajih prostora in časa in biva v prijetnih sanjah preteklosti —.

Ljudje pomiljujejo blaznega človeka, pa če pogledaš bližje, se boš prepričal, da je blaznost le dobrodejno zagrinjalo, s katerim usmiljena mati narava zakrije trpečemu duhu njegovo nesrečno stanje —.

Vprašaje so gledali beduini gospoda Stuarda. Kmalu so umeli, da je zblaznel. In blaznost je za beduine nadnaraven pojav, bojijo se blazneža, da je z duhovi v zvezi, pravijo, nadnaravne moči mu pripisujejo.

Eden beduinov je pojezdil na čelo karavane in sporočil poveljniku o dogodku. Ko se je vrnil, sta dva Arabca vsak ob svoji strani prišla Stuarda, da bi ne padel s kamele.

Črnc, ki je bil naklonjen Angležem, se je približal polkovniku in mu nekaj šepnil.

«Kmalu se bomo ustavili, Belmont!» je pravil Cochran.

«Hvala Bogu! Upam, da dobimo vode. Tako ne morem naprej!»

«Dejal sem črncu, naj nam pomaga in da ga bomo naredili za bimbašija, če se srečno vrnemo v Egipt. Mislim, da bi nam rad pomagal, če bi le mogel — ampak —.»

Ustavil se je. Njegove oči so zrle v daljavo proti vzhodu.

«Poglejte taml!» je dejal z bridkim obupom v glasu.

* Dobrih sto kilometrov.

(Dalje prihodnjič).